

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. Quonammodo Priuilegium amittatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

mune. Dispensationes autem, quæ derogant iuri communi, explicandæ strictè. Item priuilegium, quod liberius delinquendi exhibet occasionem, strictè exponendum.

13. *Facultas absoluendi à reſeruariſ Confefſa 10 concessa, & facultas Iubilei, ſunt ne ſtrictius explicanda, an laxius? Laxius quidem; quia fauorabiles ſunt, modò in damnum tertij non vergant, nec ad ea, quæ ſunt Pontifici Summo ſpecialiter reſeruata, extendantur, vti eſt diſpenſatio in Matrimonio rato, in voto caſtitaſ, aut Religionis; quia in generali conſeſſione haud continentur ea, quæ Superior non eſſet conſeſſurus, ſi ſpecialiter rogaretur.*

14. *Poteſt ne uxor aliqua ratione gaudere priuilegio nobilitaſ, quod uir eiur obrinuit: & filius poteſt frui priuilegio nobilitaſ patri conſeſſo? Poteſt, iure ita diſponente; priuilegium enim non ſolum cenſetur conſeſſum iis perſonis, & rebus, quæ in illo exprimuntur: ſed & iis, quæ in eo comprehenduntur propter uocis ſignificationem, aut actionis connexionem, aut diſpoſitionem iuris.*

15. *Poteſt ne extendi priuilegium ad alios caſus, uel perſonas ob rationis ſimilitudinem? Minimè; quia indultum concedens non uidetur uelle ad alios extendi, niſi in eo ſpecialiter ſignificatiua uoce comprehendantur. Alioquin priuilegia vni Religioni conſeſſa ad aliam arctiorem, uel æqualem tranſirent ob ſimilitudinis, aut rationis paritatem. Colligo hinc priuilegiorum materia à pari, uel à maiori ad minus non eſſe arguendum, niſi minus in maiori includatur. v. gr. concedens uelcendi carnibus facultatem, etiam facultatem uelcendi ouis & lacticiuiſ concedere cenſetur.*

CAPUT V.

Quonam modo Priuilegium amittatur?

16. **A** *Mittit ne Priuilegium uim ſuam obeunte eo, cui fuerat conſeſſum? Amittit proſuſ, ſi priuilegium erat perſonale; tale enim perſonæ affigitur. Reale autem ſucceſſuè ad illos, qui rem ipſam acquirunt, tranſmittitur.*

17. *Quandonam priuilegium perſonale eſſe cenſebitur, vti dignoſcere poſſimus utrum expiret, nec ne? Priuilegium perſonale cenſetur, quando alicui conſeſſum eſt expreſſo ſolum nomine illius, niſi aliter ex circumſtantiis appareat. Quando uerò exprimitur ſolummodo nomen dignitaſ, priuilegium reale*

reale censetur, nisi aliud ex circumstantiis colligatur. Quid si simul nomen persona, & dignitatis exponatur? Tunc privilegium personale censetur; quia nomen dignitatis per nomen personae tanquam genus per speciem contrahitur.

18. Privilegium ritè concessum cessat ne morte concedentis? Non cessat, modò concessum simpliciter fuerit sine vlla conditione, seu particula restringente vsque ad obitum concedentis.

19. Privilegium nondum erat obtentum, sed obtinendum: expirat ne morte concedentis? Expirat, v.g. si Pontifex postquam facultatem commisit Antonio, vt beneficium conferat Petro, ante collationem è vita excedat illa facultas infatuatur; quia beneficium nondum erat obtentum.

20. Quid de privilegio simpliciter, & indeterminatè concessio: & de illo, cui tempus praefigitur? Concessum indeterminatè perpetuum est: terminatè autem datum, lapsu temporis praescripti, aut cessatione conditionis, amittitur. Quid si ad beneplacitum concedentis datum sit? Expirat planè morte concedentis.

21. Amittitur ne privilegium tota ipsius causa cessante? Amittitur, modò non sit executioni mandatum: quia non est credibile Principem conferuare velle privilegium causa cessante, quod quidem iniquè videretur indultum.

22. De privilegio gratuito, & oneroso quid sentiendum? Gratuitum quo quidem alicui subdito facultas datur faciendi contra, vel potius praeter ius, potest ex causa iusta à concedente reuocari, vel à Superiori, vel à successore concedentis. Quod autem datur per contractum onerosum, vel in remunerationem, vel praevia pecunia, per se loquendo non potest reuocari; quia pacta seruanda.

23. Quonam modo privilegium reuocatur? Vel expressè verbis sufficienter reuocationem, in specie indicantibus, seu in genere: vel tacitè, si concedens, v. gr. aliquem gerat actum, qui non possit absque privilegij derogatione subsistere; vt si Princeps iubeat tributum exigi ab eo, quem exemerat.

24. Adsunt quadam privilegia in corpore iuris inserta, quaedam verò minimè: rogo num sint reuocabilia? Privilegium insertum per posterius privilegium abrogatur; quia non praesumitur ignorari. Privilegium non insertum nec reuocatur per legem subsequenter, nec per particulare mandatum, seu rescriptum Principis, nec per subsequens privilegium praecedenti repugnans, nisi ipsius mentio fiat; quia privilegium

huiusmodi est ius quoddam priuatum, quod Princeps ignorare præsumitur, nisi ipsius faciat mentionem.

25. *Quidnam requiritur, ut reuocatio priuilegij facta per legem suum effectum sortiatur?* Publicatio reuocationis; quia ante publicationem non obligat lex. Facta autem publicatione, priuilegium manet reuocatum, ita ut acta non valeant, etiam si ignoranter, & absque culpa fiant. Excipe tamen actus publicos cum errore communi, & titulo colorato effectos. Priuilegium verò priuatum vim suam retinet, donec reuocatio ad notitiam illius, cui concessum fuerat, perueniat; ut enim concessio priuilegij, priusquam ei, cui concessum fuit, innotescat, non operatur: sic illius reuocatio suum non sortitur effectum, donec ab eo, cui fuerat concessum, cognoscatur, v. g. confessarius, cui fuerat facultas concessa absoluedi à reſeruatis post facultatem priuatim ipſo incſcio reuocatum, validè abſoluit.

26. *Amittitur ne priuilegium per voluntariam renunciationem?* Ita quidem, modò à concedente acceptetur, aliàs priuilegium adhuc viget, & potest priuilegiatus illo uti, mutata voluntate; quia priuilegium vim habet à voluntate concedentis. Loquor de priuilegio, quod tractum habet ſucceſſiuum, & conſiſtit in potentia faciendi, vel omittendi aliquid in futurum; nam priuilegium momentaneum, quod operatur ſtatim ac conſeſſum eſt, ut eſt diſpenſatio in impedimento Matrimonij, non poteſt renunciari. v. g. qui diſpenſationem in impedimento conſanguinitatis obtinuit, non poteſt per renunciationem inhabilis fieri ad contrahendum; non enim poteſt ſeſe inhabilem efficere, poſtquam ſemel eſt habilis diſpenſationem effectus.

27. *Quid de priuilegio alios grauante, ſeu non grauante affirmatiuo?* Priuilegium affirmatiuum, quo facultas conceditur aliquid in aliorum grauamen faciendi, per non vſum amittitur; quatenus qui grauantur, per tempus legitimum tali onere præſcribunt exemptionem. Priuilegium verò, quod neminem grauatur, regulariter loquendo non amittitur per non vſum, etiam ſi longiſſimum tempus intercedat: modò fuerit absque temporis limitatione conſeſſum, exceptis caſibus in iure expreſſis.

28. *Amittitur ne priuilegium per vſum materialiter, ſeu formaliter contrarium?* Amittitur; quia priuilegiatus præſumitur priuilegio renunciare, ſi aliquem actum contrarium efficiat tanquam ex obligatione, ſeu animo ſeſe obligat ioni ſubſtituendi, v. g. qui priuilegium habet non ſoluendi tributum, ſi tributum

tributum soluat tanquam ex obligatione, priuilegium per
vsum contrarium amittit.

29. *Quandonam potero priuilegio meo renunciare?* Quan-
do illud præcipue in bonum, seu commodum priuatum ce-
dit; quia nullus cogitur inuitus beneficium acceptare. Sin
priuilegium concessum sit boni communis intuitu, non pos-
sum priuatus illi renunciare, etiamsi in meum commodum
redundet. v.g. nullus Clericus potest priuilegio Canonis, aut
fori Clericis indulto renunciare. Idem proportione affir-
mo, quando priuilegium in fauorem plurium concessum est,
ita vt commodum vnius ab aliorum commodis seiungi
non possit.

30. *Priuilegium concessum communitati quandonam amitti
videbitur?* Non quidem amittitur per vnum actum aut plu-
res, si fiant à personis priuatis, absque autoritate & consen-
su communitatis: secus si à tota communitate fiant, seu de
totius communitatis autoritate, & consensu; quia tunc
communitas videtur suo iure cedere.

31. *Amittitur ne priuilegium per abusum?* Ipso facto
non amittitur, regulariter loquendo; quia nullus tenetur à
se priuilegium ante sententiam saltem declaratoriam cri-
minis abdicare: nisi in iure verba inducentia ipso facto pri-
uationem ob abusum, vel delictum habeantur. v. gr. Cleri-
cus Sodomitico vitio lapsus, excidit ipso facto à priuilegio
clericali.

32. *Priuilegium præcisè ob aliquam actionem exercendam
concessum, cessat ne, tali actione cessante?* Cessat; quia cessante
causa, cessat effectus. v.g. Beneficiarius, qui priuilegium obti-
nuit percipiendi fructus beneficij pro eo tempore quo abest
studiorum causa: quandiu studiis non vacat, fructus percipere
non potest.

C A P V T . I V .

Praxis circa materiam de Priuilegiis, ex Schola Societatis IESV.

33. **D**ixisti priuilegium diuidi in personale, ac reale: §. vnic.
illudque immediatè concedi persona, eamque sequi: De pri-
uilegiis non immediatè rei, qua aliquando est locus, & tunc extra illum
hoc operatur: rogo, an priuilegio ciuitatis ciues absentes pos-
sint potiri? Ita planè, si persona habeat presentiam legalem.

Quo